

Asia: VN/33260/2024

Lausuntopyyntö työryhmän mietinnöstä; Ihmiskauppadirektiivin muutosdirektiivin täytäntöönpano

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomiot rikoslain 25 luvun 3 §:ään ehdotettavasta muutoksesta (sijaissyynnyttäjäksi saattamista koskevan teon tarkoituksen lisääminen ihmiskauppaa koskevaan pykälään)

-

2. Huomiot rikoslain 25 lukuun ehdotettavasta uudesta kriminalisoinnista (ehdotettava uusi 3 d §: ihmiskaupan kohteena olevan henkilön hyväksikäyttö)

- a) Rangaistavuuden ala**
- b) Rangaistusasteikko**
- c) Muut huomiot**

Esitetty ihmiskaupan kohteena olevan henkilön hyväksikäytön kriminalisointi perustuu suoraan ihmiskauppadirektiivin muutosdirektiiviin ja on sikäli perusteltu. Teon rangaistavuus edellyttää tahallisuutta. Muistosta jää kuitenkin hieman epäselväksi, millaista tahallisuutta siinä tarkoitetaan. Luonnoksen mukaan tahallisuus olisi näytettävä toteen kussakin yksittäistapauksessa kulloinkin käsillä olevan, juuri kyseistä tapausta koskevan näytön perusteella kokonaisharkintana tehtävän todistusharkinnan mukaisesti. Pelkkä julkisuudessa ollut tieto toimialan riskeistä ei ainakaan yleensä voisi riittää eikä hyväksikäyttävää asiakkuutta voitaisi pitää tahallisena vain sillä perusteella, että ihmiskaupan yleisyydestä tietyllä alalla tai esimerkiksi tietyn tyyppisissä ravintoloissa olisi uutisoitu. Jatkovalmistelussa olisi syytä arvioida, onko tahallisuusedellytys määritetty riittävän tarkkarajaisesti.

3. Huomiot rikoslain 25 luvun 10 §:ään ehdotettavasta muutoksesta (ehdotettavaa uutta ihmiskaupan kohteena olevan henkilön hyväksikäyttöä koskevaa kriminalisointia koskeva lisäys oikeushenkilön rangaistusvastuun soveltamisalaan)

Muutosdirektiivi edellyttää rangaistusvastuun ulottamista oikeushenkilöön. Siltä osin ei sinänsä ole huomautettavaa. Tahallisuusedellytyksen tarkkarajaisen määrittelyn vaatimus koskee myös oikeushenkilön toiminnan arviointia. Jatkovalmistelussa on syytä arvioida, onko tahallisuus määritetty riittävän tarkasti.

4. Huomiot pakkokeinolakiin ja poliisilakiin ehdotettavista muutoksista

-

5. Huomiot oikeudenkäymiskaareen ja esitutkintalakiin ehdotettavista muutoksista

-

6. Huomiot ihmiskauppadirektiivin muutosdirektiivin säännöksistä, joiden ei mietinnössä katsota edellyttävän lainsäädäntömuutoksia

a) 11 artikla

b) muut muutosdirektiivin säännökset

-

7. Huomiot ehdotusten vaikutuksista

-

8. Muut huomiot

-

Räsänen Mikko
Elinkeinoelämän keskusliitto EK